

Oponentský posudek k diplomové práci Daniela Hermacha

„Vizualita Hizballáhu na jižním předměstí Bejrútu“

(Vedoucí práce: PhDr. Petr Pelikán)

FHS UK

Vypracoval: Yasar Abu Ghosh, 21.03.2011

Předložená diplomová práce Daniela Hermacha si za svůj cíl stanoví zkoumání vizuální sebe-prezentace hnutí Hizballáh na bejrútském předměstí Dáhija. Empirický materiál pro tuto práci získal tříměsíčním pobytem v terénu, při kterém se soustředil právě na dokumentaci různých prvků sebe-prezentace. V konečném textu se objevují tři typy tohoto materiálu a každému z nich se autor věnuje ve vlastních kapitolách: oficiální symbolika, propagační předměty a architektura. Každý z těchto typů vytváří odlišný referenční rámec, která autor interpretuje ve spojitosti s různou mírou indexikality předmětů a jejich sociálním životem, který odhlíží od estetické perspektivy na artefakty. Ústřední tezí jeho přístupu je: „Pro výzkum materiální kultury Hizballáhu tedy není klíčová estetika a její hodnoty, ale to co se skrývá za touto vizuální kulturou, kupříkladu potřeba sjednocení, udržení pocitu vítězství apod.“ (s. 13).

Nejpřesvědčivější jsou na předložené práci úvahy nad účelem a smyslem zkoumání *material culture* pro poznání některých modů sociálního života. V druhé kapitole se tomuto tématu věnuje jak v podobě výkladu autoritativních textů pro danou oblast bádání, tak i v podobě normativního vymezení některých konceptuálních pojmů. V následující kapitole předkládá syntetický obraz historické proměny hnutí, zejména v souvislosti s geopolitickými změnami, se změnami na vnitřním libanonském politickém poli a dále v souvislosti s proměnou elektorátu a jeho sociálních podmínek vůbec. V dalších částech textu se věnuje výše zmíněným třem typům artefaktů a interpretuje celou škálu jejich agency.

Základní výhrada k předložené práci spočívá v naprosto nesrozumitelném vymezení vlastní výzkumné otázky (s. 5) a na ní navazující zdůvodnění metodologického přístupu (s. 6-10). Úvodní kapitola zřejmě vůbec neprošla editací, protože je plná pasáží, v nichž se nelze smyslu dopátrat (pro jejich četnost není třeba je uvádět explicitně, jsou označeny v textu autora posudku). Paradoxně tak výsledná podoba textu není přesvědčivá v tom, v čem se tak dobře prezentuje ve svých teoretických pasážích, totiž v objasnění metodologické a teoretické sevřenosti zkoumání sociálních vztahů skrze materiální kulturu. Také se domnívám, že i přes naznačený teoretický záměr zkoumat agency artefaktů ve smyslu Gellovy teorie o antropologii umění, dohledávání agency jednotlivých artefaktů je ve zde předložené analýze do velké míry závislé a dokumentované na způsobech čtení jednotlivými aktéry. Tento rozpor si vysvětlují nedostatkem času pro důkladnější zkoumání v terénu a z toho vyplývající nutností dointerpretovat jednotlivé významy.

Vzhledem k těmto nedostatkům a s přihlédnutím k velmi dobré orientaci autora v teorii *material culture* navrhuji hodnocení na hranici mezi velmi dobře a dobře.

Yasar Abu Ghosh